

Innhold

Å LESE VERDEN FRA MELKEVEIEN TIL UELANDS GATE	11
<i>Forord</i>	11
Verden som todelt, splintret og sammenføyd	12
Kapitteloversikt	16
VERDEN BLIR TIL MENS VI LESER	19
<i>Introduksjon</i>	19
Litteratur som kontaktsone	20
Transnasjonale og transkontinentale studier	22
Teoretiske perspektiver	24
Litteratur som endrer verden	40
KAPITTEL 1. IMPERIEBLIKK, IMPERIALISMEKRITIKK OG Å FINNE ET HJEM I VERDEN	49
Robinson Crusoe, Mørkets hjerte <i>og</i> Den afrikanske Farm	49
1.1 Imperialisme, kolonialisme og litteraturteoretiske perspektiver	51
1.2 <i>Robinson Crusoe</i> og imperieblikket. Å høre hjemme i verden	67
1.3 <i>Mørkets hjerte</i> og imperialismekritikken	77
1.4 <i>Den afrikanske Farm</i> : «Jeg kan en Sang om Afrika»	88
1.5 Orientalisme i dag?	98
1.6 Imperielitteratur som kontaktsone	101

8 INNHOLD

KAPITTEL 2. MENTAL AVKOLONISERING	107
<i>Avkolonisering som kulturkamp</i>	107
2.1 Antikolonialisme og avkolonisering på fransk og engelsk	108
2.2 Négritude	111
2.3 Frantz Fanon. Fra rase som skam til frigjøring fra rasetenkning	123
2.4 Avkolonisering av akademia. Legg ned engelskavdelingen!	135
2.5 Afrikansk målstrid	139
2.6 Mor Afrika. Feministiske pionerer i balansegang	144
2.7 Hvit hud, ingen masker	149
2.8 Kultur som sentrum for frigjøring. Lyden av en urealisert utopi	153
KAPITTEL 3. MØNSTRE SOM RAKNER, BRILJANTE VENNER OG Å GJENOPPDAGE HVERDAGEN	163
<i>Afrikanske avkoloniseringsromaner</i>	163
3.1 Stillhetens kontinent?	167
3.2 Afrikansk litteratur innvies, mønstret rakner: Chinua Achebe	170
3.3 Håpet om en form for hjemkomst: Ngugi wa Thiong'o	176
3.4 Brilljante venninner og nervøse tilstander: Tsitsi Dangarembga	194
3.5 Postprotest-litteratur, Winnie Mandela og gjenoppdagelsen av det hverdagslige: Njabulo S. Ndebele	209
3.6 Litteratur som selvheldelse og rehabilitering	222
KAPITTEL 4. Å TA TIL MOTMÆLE GJENNOM POSTKOLONIAL KANONREVISJON	231
<i>Tilsvarsromanene</i> Vide Sargasso, Foe og Meursault-saken	231
4.1 Postkolonial og postmoderne revisjon. Nye samtaler om litteratur oppstår i litteraturen	233

4.2	Postkolonial kanonkritikk. Galskap, forfatterskap og sorg	239
4.3	Jean Rhys, Charlotte Brontë og den gærne dama på loftet	240
4.4	J.M. Coetzee, Daniel Foe og å finne sitt hjem i verdenslitteraturen	251
4.5	Kamel Daoud, Albert Camus og å vitne for en død araber	259
4.6	Åpning av kanon	270
KAPITTEL 5. SOM EN NASJONALSANG FRA OVERALT		277
	<i>Den postnasjonale litteraturen</i>	277
5.1	Postnasjonal diasporalitteratur	280
5.2	Teoretiske perspektiver	284
5.3	Diasporalitteratur: sakprosa, poesi og romaner	294
5.4	Alt hva fedrene har kjempet, mødrene har grætt 2.0. Historiefortelling og vitnesbyrd	296
5.5	Drømmen om den store innvandrerromanen. Urban språklek og velformet raseri	309
5.6	Det forestilte fellesskapet for åpne og lukka gardiner	331
KAPITTEL 6. «VERDEN FINNES IKKE PÅ KARTET»		339
	<i>Verdenslitteraturens teori</i>	339
6.1	Weltlitteratur, teoriens røtter	341
6.2	Å fastsette litterær verdi. Kanon og marked	346
6.3	Verdenslitteraturstudier som fjernlesing	351
6.4	Verdenslitteraturens lesestrategier. Lesing og oversettelse	363
6.5	Verdenslitteratur og postkolonialisme	370
6.6	Verdenskartet og terrenget	376

10 INNHOLD

KAPITTEL 7. SKJØRE FORESTILTE FELLESSKAP	383
<i>Postkolonialisme, økokritikk og menneskerettigheter</i>	383
7.1 Økokritisk og postkolonial friksjon.	
Antroposentrisme, dypøkologi og sosial økokritikk	385
7.2 Økokritikk og tilbakeblikk: «Crusoe-syndromet»	394
7.3 Økokritikk og litteratur fra Afrika	401
7.4 Litteratur og menneskerettigheter	410
7.5 <i>Vanære</i> . Menneskeverd, dyreverd og etikk etter apartheid	420
7.5 Skjøre fellesskap	437
TAKK, OG ATTER TAKK	447
STIKKORDREGISTER	449